

Raad voor de
rechtspraak

Begrotingsvoorstel 2022

Raad voor de rechtspraak
Begrotingsvoorstel 2022

Raad voor de rechtspraak

Begrotingsvoorstel 2022

21 september 2021

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
1 Inleiding	6
2 Beleidsmatige ontwikkelingen	7
2.1 Beleidsdoelen van de Rechtspraak	8
2.2 Strategische Evaluatie Agenda	12
3 Productiegerelateerde bijdrage	15
3.1 Wijze van berekening	15
3.2 Budgettaire consequenties productiegerelateerde bijdrage	20
4 Bijdrage voor gerechtskosten	21
5 Bijdrage vaste kosten	22
6 Bijdrage voor overige kosten	22
6.1 Megazaken	22
6.2 College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb)	23
6.3 Bijzondere kamers	24
6.4 Bijdrage voor niet-Besluit financiering rechtspraak 2005 (Bfr 2005) taken	25
7 Aanvraag leenfaciliteit	26
8 Ontwikkeling eigen vermogen	26
9 Doorlooptijden	27

Samenvatting

De Rechtspraak heeft haar missie en visie in 2021 vernieuwd. Uit die vernieuwde missie en visie vloeit de Agenda van de Rechtspraak voort. Deze bevat 5 hoofddoelen die de komende jaren leidend zullen zijn bij het formuleren van beleid en het maken van bestuurlijke afspraken. Zo worden in de komende 3 tot 5 jaar stappen gezet richting de ambities uit de visie. Het gaat daarbij om:

1. Rechtspraak is tijdig en toegankelijk;
2. Toegang tot de rechter wordt digitaal en op een laagdrempelige wijze verleend;
3. De Rechtspraak werkt actief samen in netwerken en is daarin betrouwbaar;
4. De Rechtspraak werkt met een menselijke maat
5. De Rechtspraak is divers samengesteld en zorgt voor inclusiviteit.

De impact van de coronacrisis is voor iedereen ongekend; de Rechtspraak is daarin geen uitzondering. De Rechtspraak heeft geleerd dat in tijden van crisis de fundamentele waarden openbaarheid en toegankelijkheid onder druk kunnen staan. Voor het waarborgen van deze waarden heeft de Rechtspraak daarom extra aandacht.

Ook leert de Rechtspraak van de toelagenaffaire. Rechters reflecteren op de vraag wat hun rol is geweest in de toelagenaffaire en hoe zij effectieve rechtsbescherming kunnen bieden. De Rechtspraak heeft het werken met een menselijke maat op de strategische agenda gezet en gaat daarmee de komende tijd met extra aandacht aan de slag.

Extra middelen t.b.v. instroom en achterstanden

De in dit begrotingsvoorstel opgenomen capaciteitsbehoefte voor de behandeling van strafzaken, bestuurszaken en civiele zaken is gebaseerd op de door het Ministerie van Justitie en Veiligheid (Ministerie van JenV) opgestelde meerjarenprognose van de capaciteitsbehoefte in de justitiële ketens op basis van het Prognosemodel Justitiële Ketens (PMJ) en de Meerjaren Productie Prognose (MPP). Naast de beleidsneutrale ramingen en de kwantificering van nieuwe wet- en regelgeving, is in verband met de coronacrisis een derde element aan de PMJ-ramingen toegevoegd. Dit element betreft de kwantificering van de effecten van de genomen maatregelen¹ om de opgelopen corona-achterstanden in de gehele justitiële keten weg te werken. Deze effecten zijn van incidentele aard en komen voort uit de ontstane voorraadvorming bij het Openbaar Ministerie (OM) en de Rechtspraak.

¹ Kamerstukken II, 2019/20, 29 279, nr. 601

Mutaties

**Tabel 1 Begrotingsvoorstel Rechtspraak 2021
x € 1.000**

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Bijdrage JenV-begroting 2021 mutaties:	1.062.430	1.056.639	1.049.216	1.042.288	1.035.127	1.035.127
Productiegerelateerde bijdrage	59.196	66.593	63.434	39.801	40.295	37.412
Vaste kosten						
Gerechtskosten	- 1.282	- 1.223	- 1.196	- 1.247	- 1.292	- 1.303
Megazaken straf	1.361	1.889	1.889	1.889	1.889	1.889
CBb	128	580	901	1.155	1.288	1.825
Bijzondere kamers		307	307	307	307	307
Niet-Bfr 2005	344	344	344	344	344	344
Totaal gevraagde bijdrage J&V	1.122.177	1.125.129	1.114.895	1.084.536	1.077.958	1.075.601
Mutatie t.o.v. beschikbaar	59.747	68.490	65.679	42.248	42.831	40.474
Netherlands Commercial court	900	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000

In dit begrotingsvoorstel zijn de aantallen zaken opgenomen van de ketenbrede capaciteitsbehoefte zoals het Ministerie van JenV die eind 2020 heeft vastgesteld. Volgens deze instroomprognoses zal de zaakontwikkeling bij de Rechtspraak en de daaruit voortvloeiende capaciteitsbehoefte vanaf 2021 toenemen met circa 59 miljoen euro. Deze capaciteitsuitbreiding is tot en met 2023 noodzakelijk om de instroom te kunnen bijhouden en de coronavoorraden weg te werken. Daarna zal de capaciteitsbehoefte, zoals we die nu kunnen inschatten, afnemen.

De komende jaren wordt geïnvesteerd in de strafrechtketen. Ook voor de Rechtspraak worden extra taken verwacht. Vooralsnog wordt uitgegaan van een keteneffect voor de Rechtspraak. Daarnaast is extra geld nodig voor de beveiliging, wijkrechtspraak en gespecialiseerde ondernemingskamers. Verdere uitwerking moet op een later moment plaatsvinden.

De eerste ervaringen met projecten zoals wijkrechtspraak en schuldenrechter zijn positief. Daarnaast starten er nog steeds nieuwe pilots, zoals de regiolabs voor scheidingszaken bij de rechtbanken Den Haag en Oost-Brabant en buurtrechtspraak in Amsterdam. Als uit evaluatie blijkt dat betrokkenen een pilot positief waarderen, dan zal deze werkwijze landelijk beschikbaar worden gesteld. Dit zal structurele financiële gevolgen hebben voor de Rechtspraak. Hoewel de maatschappij veel voordeel heeft van maatschappelijk effectieve rechtspraak, zijn deze werkwijzen veelal arbeidsintensiever dan de reguliere. Deze structurele kosten zijn nog niet in dit begrotingsvoorstel verwerkt.

Eigen vermogen

2020 werd afgesloten met een negatief eigen vermogen van 12 miljoen euro. Dit is door het Ministerie van JenV aangevuld tot 0 euro. Door het effect van de coronamaatregelen verwacht de Rechtspraak in 2021 een negatief resultaat. Dit komt vooral door de minderproductie in de weken van de lockdown in het voorjaar van 2021 en de blijvende beperkende maatregelen daarna.

Met het Ministerie van JenV is afgesproken dat de hardheidclausule die in 2020 is toegepast ook in 2021 wordt toegepast met betrekking tot de minderproductie. Besluitvorming over compensatie van de coronagerelateerde kosten volgt in het najaar.

1 Inleiding

In deze meerjarenbegroting, die is gebaseerd op de PMJ-prognose van december 2020, geeft de Rechtspraak aan welke activiteiten zij in de jaren 2021–2026 wil verrichten en welke middelen daarvoor nodig zijn. Sinds 2021 wordt de bekostiging van de Rechtspraak naast een lumpsumbijdrage voor de vaste kosten gebaseerd op een productiegerelateerde bijdrage.

Voor de periode 2020–2022 zijn met de Minister voor Rechtsbescherming prijsafspraken gemaakt over aanvullende financiering. Het begrotingsvoorstel voldoet aan de afspraken die de Minister en de Raad voor de rechtspraak (de Raad) hebben gemaakt over begrotings- en verantwoordingsinformatie. Binnenkort start een tijdsbestedingsonderzoek en wordt nagegaan of de financiering in megazaken door de toename van complexe zaken, met meerdere verdachten, door drugsgelateerde en ondermijnende criminaliteit nog voldoet. De resultaten van dit onderzoek zullen worden meegenomen in de te starten prijsbesprekingen voor de periode 2023–2025.

In de begroting van het Ministerie van JenV voor 2022 (september 2021) zal de Minister voor Rechtsbescherming aangeven welke middelen hij van plan is bij de begrotingswet beschikbaar te stellen aan de Rechtspraak. Indien dit bedrag afwijkt van het bedrag in dit begrotingsvoorstel, geeft de Minister gemotiveerd aan waarom dit het geval is. Vervolgens geeft de Rechtspraak in het jaarplan 2022 aan welke activiteiten worden ondernomen met de middelen die de Minister voor Rechtsbescherming op basis van de begrotingswet feitelijk ter beschikking stelt. In dit begrotingsvoorstel 2022 worden ook wijzigingsvoorstellen opgenomen voor het lopende uitvoeringsjaar 2021.

Leeswijzer

Dit begrotingsvoorstel is als volgt opgebouwd:

In hoofdstuk 2 wordt gestart met de beleidsmatige ontwikkelingen. De financiële bijdrage van het Ministerie van JenV aan de Raad bevat conform het Besluit financiering rechtspraak 2005 (Bfr 2005) 6 onderdelen: een bijdrage voor kosten van het primair proces, een bijdrage voor de kosten van ondersteunende processen, huisvestingsgerelateerde kosten, kosten in centraal beheer, een bijdrage voor gerechtskosten en een bijdrage voor overige kosten.

In de hoofdstukken 3, 4 en 5 worden voor elk van deze onderdelen voorstellen gedaan.

Hoofdstuk 6 heeft betrekking op de werkzaamheden van de Rechtspraak die niet voortvloeien uit de Wet op de rechterlijke organisatie (Wet RO) en het Bfr 2005.

Hoofdstuk 7 heeft betrekking op de leenfaciliteit.

In hoofdstuk 8 wordt het totale begrotingsvoorstel gepresenteerd en wordt de verwachte ontwikkeling van het eigen vermogen geschetst.

In hoofdstuk 9 worden de standaarden voor doorlooptijden opgenomen.

2 Beleidsmatige ontwikkelingen

De impact van de coronacrisis is voor iedereen ongekend; de Rechtspraak is daarin geen uitzondering. Dat neemt niet weg dat de Rechtspraak het werk van de rechter nog beter tot zijn recht wil laten komen en wil leren van de crisis. We willen bijvoorbeeld leren van het effect van de coronacrisis op openbaarheid en toegankelijkheid van rechtspraak.

Openbaarheid kunnen we versterken door verder te werken aan onze bestaande ambitie om veel meer uitspraken te publiceren. We kijken ook hoe we in de toekomst kunnen omgaan met online zittingen, die door de coronacrisis een vlucht hebben genomen.

Dat proces begint met het ontwikkelen van een visie op online zittingen na de coronacrisis. Ook leert de Rechtspraak van de toeslagenaffaire.

Rechters reflecteren op de vraag wat hun rol is geweest in de toeslagenaffaire en hoe zij effectieve rechtsbescherming kunnen bieden. De Rechtspraak heeft het werken met een menselijke maat op de strategische agenda gezet en gaat daarmee met extra aandacht aan de slag.

Het is belangrijk dat de Rechtspraak (en de strafrechtketen) robuust wordt gefinancierd. Robuust betekent dat conjunctuurschommelingen geen grote invloed hebben op het budget, maar dat er een vaste, betrouwbare financiële basis is. In 2019 heeft de Eerste Kamer via de motie Rosenmöller² het kabinet opgeroepen een onafhankelijk onderzoek te laten verrichten naar de mogelijkheden en condities waaronder de continuïteit van de strafrechtketen beter kan worden gewaarborgd.

Ter uitvoering van deze motie heeft SEO Economisch Onderzoek in samenwerking met AEF in opdracht van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) een onafhankelijk onderzoek verricht naar de continuïteit van de bekostiging van politie, OM en Rechtspraak. Hierin wordt ook gepleit voor een meer duurzame financiering.

Naast robuuste financiering is het belangrijk dat wordt geïnvesteerd in de strafrechtketen. Politie, OM en Rechtspraak ontplooiën plannen om de achterstanden in de strafrechtketen weg te werken en de doorlooptijden te versnellen. Daarnaast is ondermijning een groot maatschappelijk thema en ligt er een ketenbreed «Pact voor de rechtsstaat», waarin wordt ingezet op forse investeringen om ondermijnende criminaliteit aan te pakken en te voorkomen. Deze gewenste extra investeringen in de strafrechtketen ingebracht in de kabinetsinformatie en zijn derhalve nog niet in dit begrotingsvoorstel meegenomen.

Vernieuwde missie, visie en agenda

In 2021 heeft de Rechtspraak haar missie, visie en agenda vernieuwd. De missie geeft aan waar de Rechtspraak voor staat en is in principe tijdloos. De visie is ons beeld van een succesvolle toekomst, gericht op het jaar 2030. Dit is waar de Rechtspraak voor gaat. Het is de begrijpelijke drijfveer voor en reden achter bepaalde beleidskeuzes. De visie helpt bij het nemen van beslissingen en bij het uitleggen daarvan.

² EK 35.300, C

Onze vernieuwde missie

De Rechtspraak beschermt rechten en vrijheden, komt op voor de democratische rechtsstaat, zorgt voor een goede toepassing van het recht en voor beslissingen door onafhankelijke, onpartijdige, integere en deskundige rechters.

Onze vernieuwde visie

De Rechtspraak is rechtvaardig, toegankelijk, tijdig, transparant en speelt in op maatschappelijke ontwikkelingen.

Uit de missie en visie vloeit de Agenda van de Rechtspraak voort. Deze bevat 5 doelen die de komende jaren leidend zullen zijn bij het formuleren van beleidsdoelen en het maken van bestuurlijke afspraken. Hiermee worden de komende 3 tot 5 jaar stappen gezet in de richting van realisatie van de ambities uit de visie.

Dit zijn de strategische doelen uit de vernieuwde Agenda van de Rechtspraak:

1. De Rechtspraak is tijdig en toegankelijk;
2. Toegang tot de rechter wordt digitaal en op een laagdrempelige wijze verleend. Voor rechtzoekenden die onvoldoende in staat zijn om mee te doen aan digitaal toegankelijke rechtspraak, wordt toegang tot de rechter gefaciliteerd;
3. De Rechtspraak werkt actief samen in netwerken en is daarin betrouwbaar. Deze samenwerking is niet vrijblijvend. Bij die samenwerking blijft de onafhankelijke en onpartijdige rol van de rechter gewaarborgd;
4. De Rechtspraak werkt met een menselijke maat. Medemenselijkheid is bepalend voor de manier waarop wij ons werk uitvoeren. Wij zien de mens achter het juridische dossier. Onze communicatie kent een persoonlijke benadering daar waar dat kan;
5. De Rechtspraak is divers samengesteld en zorgt voor inclusiviteit. Dat wil zeggen dat wij ervoor zorgen dat iedereen zich thuis voelt in de organisatie en daar zichzelf kan zijn. Wij creëren kansen voor het leren van elkaar en werken samen. Wij worden gedreven door de in de missie geformuleerde waarden. Bestuurders en managers stimuleren eigenaarschap bij een ieder die voor de Rechtspraak werkt en geven aan hen vertrouwen.

2.1 Beleidsdoelen van de Rechtspraak

Dit begrotingsvoorstel beschrijft de beleidsdoelen die de Rechtspraak heeft geformuleerd op basis van het prijsakkoord dat tussen de Raad en de Minister voor Rechtsbescherming is gesloten voor de periode 2020–2022. Daarnaast is het beleid van de Rechtspraak gebaseerd op de vernieuwde Agenda van de Rechtspraak en mede tot stand gekomen op basis van de visitatie door een onafhankelijke commissie van de gerechten in 2018.

De Raad en de presidenten van de gerechten werken in 2022 gezamenlijk aan het behalen van doelen op de volgende beleidsthema's, zoals die zijn vastgelegd in de Uitvoeringsagenda 2020–2022:

1. Verbetering doorlooptijden en het wegwerken van achterstanden;
2. Versterking van het personeelsbeleid, waaronder gerechtsoverstijgende personeelsplanning;
3. Verbetering van de informatievoorziening en de digitale toegankelijkheid.

Hieronder volgt een nadere toelichting per beleidsthema.

Verbeteren doorlooptijden en wegwerken achterstanden

De doorlooptijden van procedures en de voorspelbaarheid ervan voor rechtszoekenden verdienen verbetering. In 2018 werd daarom al op basis van de vorige Agenda van de Rechtspraak gestart met een project dat zich richtte op deze doelstelling. Dat resulteerde eind 2019 in de formulering van standaarden voor doorlooptijden. Met deze standaarden is per zaaksoort bepaald hoelang een stap in een rechtszaak mag duren. Op deze manier hebben rechters meer handvatten voor doorlooptijdverkorting en weten rechtzoekenden beter waar zij aan toe zijn. Een vervolgstap is het in 2020 gestarte programma Tijdige rechtspraak.

Het programma Tijdige rechtspraak heeft als opdracht om de gerechten te ondersteunen bij het behalen van de doorlooptijdenstandaarden en vergroting van de voorspelbaarheid voor rechtszoekenden. Om ervoor te zorgen dat het overgrote deel van de standaarden voor doorlooptijden wordt gerealiseerd, worden versnellers ingezet, bestaande achterstanden ingelopen, wordt efficiënter gewerkt door middel van beter roosteren en plannen en wordt beter gecommuniceerd met rechtszoekenden. Door betere communicatie met rechtszoekenden wordt de rechtsgang voorspelbaarder voor rechtszoekenden en krijgen de medewerkers van de Rechtspraak meer plezier in hun werk.

Versterking van het personeelsbeleid

Om de kwaliteit van het rechtspreken hoog te houden, alle rechtszaken de komende jaren te kunnen blijven behandelen en de organisatie goed te laten functioneren, is het essentieel om kwalitatief, betrokken en vakbekwame medewerkers aan te trekken, te behouden, toe te rusten en te ontwikkelen. Daarom werkt de Rechtspraak in 2022 verder aan diverse projecten die zich onder meer richten op het in kaart brengen van het benodigde aantal en de juiste kwaliteit medewerkers, de ontwikkeling van de medewerkers en hun werving.

Om de capaciteit zowel op het gezamenlijke niveau van de Rechtspraak als op het niveau van de individuele gerechten structureel op orde te houden, is het project gerechtsoverschrijdende personeelsplanning gestart. Het is de bedoeling inzicht te krijgen in de samenstelling van het personeelsbestand en de meerjarige personeelsbehoefte. Inmiddels is het capaciteitsplanningsmodel voor rechterlijke ambtenaren gepresenteerd en is begonnen met het planningsmodel voor gerechtsambtenaren. Het project moet leiden tot verbetering van het integrale personeelsbeleid van de Rechtspraak en versterking van de onderlinge samenwerking van gerechten op het gebied van personeelsplanning en inzet van medewerkers.

De Rechtspraak wil ook in de toekomst een aantrekkelijke werkgever blijven. Met een Rechtspraakbrede gemoderniseerde arbeidsmarktstrategie kan de Rechtspraak zich positioneren als een aantrekkelijke, moderne en inclusieve werkgever. Deze strategie levert een bijdrage aan het tijdig kwalitatief en kwantitatief werven van de juiste mensen zodat personele uitdagingen zoals uitstroom door pensionering het hoofd kan worden geboden en ambities, zoals het wegwerken van achterstanden, verkorten van doorlooptijden, werken met professionele standaarden en beheersbaar houden van de werkdruk, kunnen worden gerealiseerd. Voor de inkleuring van het beeld van de Rechtspraak als werkgever is het nodig om te werken vanuit een Rechtspraakbrede positionering met een

overkoepelend werkgeversverhaal. Inmiddels is een in- en extern imago-onderzoek uitgevoerd en zijn de bouwstenen voor het ontwikkelen van een sterk werkgeversmerk en werkgeversverhaal beschikbaar.

Ook blijft de Rechtspraak zich de komende jaren inspannen voor de loopbaanontwikkeling van gerechtsambtenaren. Door verdere ontwikkeling van Rechtspraakbreed loopbaanbeleid moeten deze functiegroepen duurzaam inzetbaar zijn én blijven in een veranderende organisatie en omgeving. Het eerste resultaat betreft het visiedocument over de rol en positie van de juridisch medewerker binnen de Rechtspraak. Dit visiedocument vormt de basis voor het concept loopbaanbeleid waarover in het najaar zal worden besloten. In de tweede fase (2022) zal de nadruk worden verlegd naar administratief medewerkers en medewerkers in de bedrijfsvoering.

Verbetering informatievoorziening en digitale toegankelijkheid

De Rechtspraak heeft belangrijke vooruitgang geboekt op het gebied van digitalisering. De coronacrisis heeft daaraan ook een impuls gegeven. In 2022 werken we verder aan de ingezette digitalisering. Het doel is rechtszoekenden of hun procesvertegenwoordigers via een digitaal kanaal toegang te geven tot de Rechtspraak en op een veilige manier met partners en rechtszoekenden over zaken te communiceren. Uiteindelijk zal digitaal procederen verplicht zijn voor professionele procespartijen, zoals beoogd met de digitaliseringswetgeving. De Rechtspraak kreeg in 2020 een positief advies van het Bureau ICT-toetsing (BIT). Hiermee kreeg zij groen licht voor het de volgende fase van het project Digitale Toegankelijkheid (DT). De eerste zaakstromen worden binnen het civiel recht en het bestuursrecht opgepakt. Op dit moment draaien er pilots voor beslagrekeningen en rijksbelastingzaken. De komende jaren wordt digitale ontsluiting stapsgewijs in alle overige zaakstromen gerealiseerd.

Het verbeteren en uitbreiden van het beschikbaar stellen van data uit de registers van de Rechtspraak is de kern van de Rechtspraak datastrategie. Om deze stappen zo veilig mogelijk te kunnen zetten, past de Rechtspraak het beveiligingsniveau aan het toenemende dreigingsniveau aan.

Een belangrijk onderdeel van de Rechtspraak datastrategie is de ambitie om een substantiële verhoging van het aantal gepubliceerde uitspraken van rechters te realiseren. Deze ambitie wordt nu verder uitgewerkt. Denk daarbij aan het waarborgen van privacy van betrokkenen en het vereenvoudigen van het anonimiseren van het uitspraken door het gebruik van tooling.

Ook wordt vanuit de informatievoorziening een bijdrage geleverd aan de verbetering van doorlooptijden, onder andere met de roostertool Zitting Rooster Planning (ZRP) voor Rechtspraak en OM en de digitale handtekening voor Rechtspraakdocumenten.

Daarnaast werkt de Rechtspraak verder aan het Digitaal Werkdossier (DWD). Het DWD ontsluit informatie uit digitale zaakdossiers, maar kan ook worden gebruikt voor gescande papieren dossiers. Het DWD maakt het mogelijk om dossiers digitaal te behandelen en bevordert optimale samenwerking. Het DWD is inmiddels succesvol ingevoerd bij de zaakstroom Asiel en Bewaring. Er wordt gewerkt om DWD beschikbaar te krijgen voor andere zaakstromen. Uit een inventarisatie blijkt hiervoor grote belangstelling.

Overige doelstellingen

Naast bovengenoemde beleidsthema's zijn in de Uitvoeringsagenda 2020–2022 doelstellingen geformuleerd die niet in een afzonderlijk programma worden vertaald: het verlagen van de werkdruk, het versterken van de externe oriëntatie, het verbeteren van de besturing en het verbeteren van de diversiteit en inclusie. Aan de realisatie van deze doelstellingen wordt gewerkt door voortzetting van bestaande en eventueel nieuw vast te stellen activiteiten en programma's op basis van de vernieuwde visie en agendadoelen van de Rechtspraak.

De Rechtspraak vindt aansluiting bij de behoeften en problemen in de samenleving van groot belang. Externe oriëntatie wordt onder meer in de praktijk gebracht onder de noemer maatschappelijk effectieve rechtspraak (MER). Daarnaast komt deze doelstelling terug in de vernieuwde agendadoelen van de Rechtspraak.

De Rechtspraak zet in op het vergroten van de diversiteit en inclusie, omdat de samenleving zich moet kunnen herkennen in de Rechtspraak. Meer diversiteit, in de breedste zin van het woord, kan bijdragen aan het vertrouwen in en draagvlak voor de Rechtspraak. Bovendien wil de Rechtspraak een inclusieve organisatie zijn, waarin behalve rechtzoekenden ook (potentiële) werknemers zich herkennen en zij zich thuis voelen en zichzelf kunnen zijn. Diverse gerechten hebben inmiddels meegedaan aan de Nederlandse InclusiviteitsMonitor (NIM). Om deze ambitie verder kracht bij te zetten, sluiten diverse gerechten en diensten zich aan bij het Charter Diversiteit. Het Charter Diversiteit is een kennisnetwerk waarin deelnemende organisaties kennis en ervaring kunnen uitwisselen, en dat kan helpen bij de verdere uitvoering en ontwikkeling van het diversiteitsbeleid. Daarnaast heeft de Rechtspraak als werkgever de maatschappelijke verantwoordelijkheid om het voor mensen met een arbeidsbeperking of afstand tot de arbeidsmarkt gemakkelijker te maken bij de Rechtspraak aan de slag te kunnen.

Het verlagen van de werkdruk draagt bij aan kwalitatief goede rechtspraak. Van verschillende initiatieven wordt verwacht dat zij bijdragen aan het verlagen van de werkdruk. Voorbeelden daarvan zijn het programma Tijdige rechtspraak, het versterken van de gerechtsoverstijgende personeelsplanning en activiteiten gericht op effectiever maken van de organisatie en de werving van extra personeel. Werkdruk dient echter ook op de werkvloer aangepakt te worden door medewerkers zelf en hun leidinggevende(n).

Het is van belang dat eenmaal vastgestelde plannen met een toereikend budget tijdig en succesvol tot uitvoering kunnen worden gebracht. De Uitvoeringsagenda draagt daar onder andere aan bij door het stellen van bestuurlijke prioriteiten en door een actief opdrachtgeverschap. Ook de vernieuwde visie en agenda draagt, door de concrete doelstellingen die de komende jaren leidend zullen zijn bij het maken van bestuurlijke afspraken, bij aan verbetering van de besturing.

Ondermijnende criminaliteit

Eind 2019 heeft het kabinet Rutte III de contouren geschetst van een breed offensief tegen georganiseerde ondermijnende criminaliteit. Over de inzet van de daarvoor beschikbare middelen wordt overlegd met alle betrokken partijen. Gezien de toegenomen dreiging voor mensen die zijn betrokken bij rechtszaken, wordt binnen de Rechtspraak en met de ketenpartners

verder gewerkt aan maatregelen om de veiligheid van medewerkers en bezoekers van gerechtsgebouwen structureel te verhogen.

Daarnaast heeft het kabinet besloten om in Vlissingen een grote Extra Beveiligde Inrichting (EBI) te realiseren, in combinatie met een extra beveiligde zittingsruimte. Ook investeert het kabinet in een nieuwe extra beveiligde zittingslocatie ten noorden van de grote rivieren als alternatief voor de Bunker in Amsterdam. Een adviescommissie heeft advies uitgebracht over de plaats en functionele eisen van de extra beveiligde zittingslocatie. Besluitvorming hierover volgt binnenkort.

Ook investeert de Rechtspraak in verdergaande ontwikkeling van medewerkers op het gebied van ondermijningszaken. Dit doet zij onder andere door het opzetten van een leergang bij het Studiecentrum Rechtspleging (SSR), professionele uitwisseling van de beste werkwijzen en mogelijke clustering van werkzaamheden.

De komende jaren wordt geïnvesteerd in de strafketen. Voor de Rechtspraak worden door keteneffecten en voor de gespecialiseerde ondermijningskamers extra taken verwacht. Verdere uitwerking zal plaatsvinden.

Achterstanden in het strafrecht

Het grotendeels sluiten van de fysieke gerechtslocaties in het voorjaar van 2020 als gevolg van de coronacrisis zorgde voor extra achterstanden. In samenwerking met het OM is een plan gepresenteerd waarin is afgesproken dat OM en Rechtspraak eraan werken om de achterstanden in het strafrecht, veroorzaakt door de coronacrisis, eind 2021 te hebben ingelopen. Deze aanpak behelst onder andere een aanpak om zaken die normaal met 3 rechters worden afgedaan, nu met 1 rechter af te doen. Na de zomer van 2021 worden de resultaten van een evaluatie van deze plannen verwacht. Naar aanleiding van deze evaluatie zal onder andere worden gezien of voortzetting van de tijdelijke corona-aanpak in het strafrecht noodzakelijk is.

Prijsonderhandeling en aanpassing bekostigingssysteem

In de Rechtspraak wordt blijkens tijdbestedingsonderzoeken substantieel overgewerkt om zaken volgens de geldende normen af te kunnen doen. Dit is voor rechters en rechtszoekenden onwenselijk. De systematiek moet hierop worden aangepast. Binnenkort start een tijdsbestedingsonderzoek en wordt nagegaan of de financiering in megazaken door de toename van complexe zaken, met meerdere verdachten, door drugsgerelateerde en ondermijnende criminaliteit nog voldoet. De resultaten van dit onderzoek zullen worden meegenomen in de te starten prijsbesprekingen voor de periode 2023–2025.

2.2 Strategische Evaluatie Agenda

De Rechtspraak heeft voor het eerst een Strategische Evaluatie Agenda (SEA) opgesteld. Hierbij sluit de Rechtspraak aan bij de rijksbrede Operatie Inzicht in Kwaliteit. Dit project heeft tot doel meer inzicht te krijgen in de resultaten van beleid en deze inzichten beter te benutten om de maatschappelijke toegevoegde waarde van beleid te vergroten.

Doelstelling Strategische Evaluatie Agenda

Het is de ambitie van de Strategische Evaluatie Agenda van de Rechtspraak om meer inzicht te krijgen in de doelmatigheid en doeltreffendheid van de Rechtspraak en deze inzichten te gebruiken om de processen van

de Rechtspraak te verbeteren om zo de maatschappelijke waarde van de Rechtspraak te vergroten. De Rechtspraak streeft naar een evaluatiestelsel waarbij de verkregen inzichten gebruikt kunnen worden om te leren en te verbeteren. Hierdoor kan de Rechtspraak leren van, en eigen ervaringen delen met, andere organisaties. Ten slotte geeft de SEA een overzicht van de vele onderzoeken die door de Rechtspraak worden uitgevoerd. Hiermee wordt het mogelijk om de samenhang tussen de verschillende onderzoeken in kaart te brengen en te versterken.

Leren, bijsturen en verantwoorden

In de strategische agenda worden proactief weloverwogen keuzes gemaakt over welke vraagstukken, wanneer en op welke manier, gemonitord en/of geëvalueerd gaan worden. In de SEA staan alle onderzoeken ten behoeve van het produceren van bruikbare inzichten voor zowel leren als verantwoorden:

- A. Leren: ervoor zorgen dat alle kennis en inzichten die nodig zijn voor het ontwerpen, bijsturen en verbeteren van beleid en uitvoering tijdig beschikbaar zijn en dat leren mogelijk wordt gemaakt;
- B. Bijsturen en verantwoorden: ervoor zorgen dat per thema zo goed mogelijk inzicht wordt verkregen in de doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid en de uitvoering daarvan. Hierdoor wordt het mogelijk waar nodig tijdig bij te sturen. Hierbij staan de maatschappelijke effecten van de rechtspraak centraal.

Missie en visie van de Rechtspraak

De SEA sluit aan op de vernieuwde missie, visie en agenda van de Rechtspraak. Volgens de hernieuwde visie is de Rechtspraak rechtvaardig, toegankelijk, tijdig, transparant en speelt ze in op maatschappelijke ontwikkelingen. Deze 5 doelen zijn de komende jaren leidend bij het formuleren van beleidsdoelen en het maken van bestuurlijke afspraken met gerechten. Om de realisatie van deze visie te ondersteunen, worden op elk gebied evaluaties verricht (zie tabel 2). De verkregen inzichten kunnen worden gebruikt om de uitvoering van de 5 doelen waar nodig bij te sturen. Daarnaast worden er diverse operationele en intern gerichte evaluaties gedaan.

Tabel 2: Strategische evaluatie Agenda 2022–2025

	2021	2022	2023	2024	2025
Rechtvaardige rechtspraak					
<i>Rechtvaardige rechtspraak: rechtszekerheid, rechtsgelijkheid en flexibiliteit</i>		✓			
<i>Veranderende rol en domein van de rechter¹</i>					
<i>Internationale en Europese perspectieven op een eerlijke procedure in tijden van crisis</i>					
<i>in tijden van crisis</i>	✓	✓			
<i>Visitatie Rechtspraak</i>					
<i>Innovatieve opbouw informatie over jurisprudentie</i>		✓			
<i>Thermometer herwaardering enkelvoudige / meervoudige kamer</i>	✓				
<i>Evaluatie opleiding van R(h)io's (rechters en raadsheren in opleiding)</i>				✓	
<i>Evaluatie werving en selectie van R(h)io's</i>				✓	
Toegankelijke rechtspraak					
<i>Onderzoek online zittingen</i>	✓				
<i>Tussentijdse evaluatie inloopkamers</i>	✓				

	2021	2022	2023	2024	2025
<i>Klantonderzoek Rechtspraak</i>					
<i>Evaluatie strategische IV Governance Rechtspraak</i>	✓				
Tijdige rechtspraak					
<i>Doorlooptijden en inzet in zaken</i>	✓				
<i>Tussentijdse evaluatie inloopkamers</i>	✓				
<i>Monitoren strafrechtketen en civiele en bestuurlijke rechtspleging</i>	✓	✓			
Transparante rechtspraak					
<i>Tijdsbestedingsonderzoek</i>		✓			✓
<i>Accountantscontrole jaarverslag Rechtspraak en financial IT-audit</i>	✓	✓	✓	✓	✓
Rechtspraak speelt in op maatschappelijke ontwikkelingen					
<i>Innovatieve opbouw informatie over maatschappelijke vraagstukken in relatie tot de Rechtspraak</i>					
<i>Maatschappelijke determinanten en prognoses van het beroep op de rechter²</i>					
<i>Effectiviteit van rechtspraak en rechterlijke vonnissen²</i>					
<i>Wisselwerking tussen economie en rechtspraak</i>					
<i>Wijkrechter Amsterdam</i>	✓				
<i>Wijkrechtbank Eindhoven</i>	✓				
<i>Regiolabs (pilot «Scheiden zonder Schade»)</i>	✓				
<i>Evaluatie inzet schuldenfunctionarissen</i>	✓				
<i>Vakinhoudelijk inclusieve rechtspraak</i>		✓			
<i>Kwantificering strafvorderlijke relevantie slachtoffergegevens</i>	✓				
<i>Onderzoek huisvesting en duurzaamheid</i>	✓				
<i>Evaluatie COVID-19 pandemie (IVO)</i>	✓				
Operationele onderzoeken					
<i>Accountantscontrole Rechtspraak en financial IT-audit</i>	✓	✓	✓	✓	✓
<i>IT audits: (DigiD, Interne PKI, IT beheer)³</i>	✓	✓	✓	✓	✓
<i>Medewerkersonderzoek Rechtspraak</i>					
<i>Evaluatie stageconvenant Rechtspraak/Openbaar Ministerie</i>	✓				
<i>Evaluatie Tijdelijke procedure benoeming leden gerechtsbestuur</i>		✓			

¹ Binnen de onderzoekslijnen maatschappelijke determinanten en prognoses van het beroep op de rechter, effectiviteit van rechtspraak en rechterlijke vonnissen en veranderende rol en domein van de rechter vinden meerdere onderzoeken plaats.

² Visitatie, klantonderzoek en medewerkersonderzoek zijn onderzoekslijnen waarbinnen meerdere onderzoeken plaatsvinden.

³ Keuzes voor het uitvoeren van specifieke IV audits worden gepland en uitgevoerd binnen de geldende IV-governance. Het betreft uit te voeren operationele audits naar lopende en voorgenomen IT-projecten uit de jaarlijks vastgestelde IT-portfolio en naar aspecten van het door IVO uitgevoerde IT-beheer (onderwerpen als beveiliging informatiesystemen, privacy, PEN-tests, DPIA's, EDP-audits, financial audits uit hoofde van jaarlijkse accountantscontrole).

3 Productiegerelateerde bijdrage

3.1 Wijze van berekening

De financiële verhouding tussen de Raad en het Ministerie van JenV is voor ongeveer 60 procent gebaseerd op het aantal rechtszaken. Naast de productiegerelateerde bijdrage is er een vaste lumpsumbijdrage voor de vaste kosten. De bedragen voor vaste kosten zijn tussen de Minister voor Rechtsbescherming en de Raad voor de prijsperiode 2020–2022 vastgesteld op ongeveer 438 miljoen euro. Deze kosten worden jaarlijks geïndexeerd voor wijzigingen in lonen en prijzen.

De capaciteitsbehoefte en het productievoorstel heeft conform het Bfr 2005 als basis de verwachte instroom volgens de meest recente ketenprognoses. Daarmee is dit ook de basis voor de productiegerelateerde bijdrage aan de Rechtspraak.

Betrouwbare instroomramingen

De in dit begrotingsvoorstel opgenomen capaciteitsbehoefte voor de behandeling van strafzaken, bestuurszaken en civiele zaken is gebaseerd op de door het Ministerie van JenV opgestelde meerjarenprognose van de capaciteitsbehoefte in de justitiële ketens op basis van het Prognosemodel Justitiële Ketens (PMJ). De prognose van de capaciteitsbehoefte voor de behandeling van vreemdelingenzaken is gebaseerd op de Meerjaren Productie Prognose (MPP) in de vreemdelingenketen.

De PMJ-prognoses zijn gebaseerd op econometrische modellen, waarbij gebruik is gemaakt van in het verleden gevonden verbanden tussen externe ontwikkelingen (demografische, economische en maatschappelijke) en ontwikkelingen in de verschillende justitieketens. De externe ontwikkelingen zijn onder andere de ontwikkeling van de omvang van de beroepsbevolking, de koopkrachtontwikkeling, het gemiddeld inkomen, de uitkeringen, de ontwikkeling van de bruto toegevoegde waarde en de collectieve lastendruk. De prognoses hiervan zijn ontleend aan diverse publicaties van het Centraal Planbureau (CPB). (Zie de PMJ-rapporten van het WODC en de Raad voor meer informatie over het PMJ en de gebruikte CBP-publicaties³.)

Het Ministerie van JenV maakt samen met de ketenpartners in de vreemdelingenketen de MPP. Deze prognose geeft een beeld van de mogelijke instroom van asielzoekers, het ketenproces van Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) en Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V), en de uitstroom naar gemeenten. Op basis van de beschikbare informatie van de asielinstroom stelt de IND periodiek een productieplan op waarbij rekening wordt gehouden met instroom, voorraad en prioritering binnen het totaal van alle te behandelen procedures. Het productieplan van de IND wordt verwerkt in de MPP en daarmee worden 2 keer per jaar prognoses van in- en uitstroom van de rechtbanken gedaan.

Naast de beleidsneutrale raming van rechtszaken worden in PMJ en MPP ook verwachte gevolgen in aantallen zaken van nieuwe wet- en regelgeving en beleid meegenomen. Voor de Rechtspraak zijn die effecten over het algemeen gebaseerd op ex-ante evaluaties die in het kader van de

³ PMJ-rapporten en Kamerbrief over PMJ-ramingen tot en met 2025 | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl

wetgevingsadvisering tot stand zijn gekomen. Een extra element in de prognoses betreft de kwantificering van de effecten van de genomen maatregelen om in de hele justitiële keten de opgelopen corona-achterstanden weg te werken. Deze effecten zijn van incidentele aard en komen voort uit de ontstane voorraadvorming bij het OM en de Rechtspraak.

De PMJ-prognoses zijn vastgesteld in december 2020 en de MPP-prognoses in februari 2021. De op dat moment beschikbare economische prognoses van het CPB zijn gebruikt voor het opstellen van de prognoses. Zowel de ernst van de economische crisis als de snelheid van herstel daarvan waren op dat moment, maar ook nu nog, onduidelijk. De verslechterde economische omstandigheden hebben waarschijnlijk gevolgen voor het aantal civielrechtelijke handelszaken en bepaalde bestuursrechtelijke zaken. Dat zien we ook terug in de PMJ-prognoses.

Volgens de laatste PMJ-prognoses zal de capaciteitsbehoefte bij de Rechtspraak in 2022, na een forse stijging van 2020 op 2021, in grote lijnen gelijk blijven ten opzichte van 2021. Daarna zal de capaciteitsbehoefte afnemen met 1 tot 5 procent per jaar, tot een kleine 9 procent onder het niveau van 2021 in 2026. De afname in 2024 is wat groter, namelijk 4 procent t.o.v. 2023. Dit komt voornamelijk omdat er in de capaciteitsbehoefte van 2021–2023 rekening is gehouden met de corona-achterstanden die moeten worden weggewerkt. De meest recente verwachte ontwikkeling van het aantal zaken ligt aanmerkelijk hoger dan de PMJ-prognose een jaar geleden aangaf. De huidige prognose is daarmee ook hoger dan de bestaande productieafspraken.

Verwachte ontwikkeling van de capaciteitsbehoefte in de periode
2021–2026

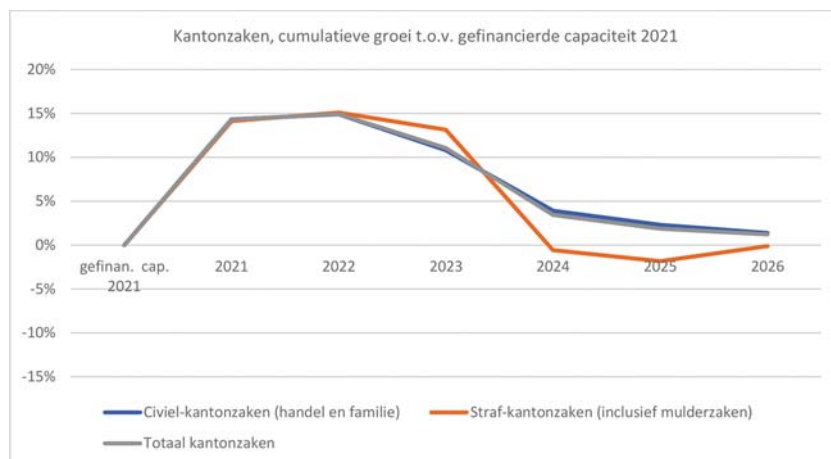
**Tabel 3 Productie conform meerjarenprognose
(aantallen producten)**

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Rechtbank Handel	88.559	87.624	84.986	79.332	77.861	76.816
Rechtbank Familie	199.156	199.963	201.305	198.860	200.006	201.150
Rechtbank Bestuur	37.890	38.672	38.175	35.711	35.330	35.115
Rechtbank Straf	178.447	178.732	178.360	178.301	177.871	177.996
Rechtbank Kanton	1.090.186	1.095.977	1.059.155	986.452	971.456	965.278
Rechtbank VK	40.770	46.220	42.330	42.410	40.810	40.810
Rechtbank Belasting	31.132	26.599	25.976	23.902	23.386	22.838
Totaal rechtbanken	1.666.140	1.673.788	1.630.288	1.544.968	1.526.720	1.520.003
Hof Handel	8.452	9.513	9.495	8.541	8.118	7.962
Hof Familie	5.509	5.588	5.633	5.626	5.654	5.677
Hof Straf	30.816	30.819	30.868	30.918	30.919	30.920
Hof Belasting	5.038	4.854	4.645	4.556	4.485	4.408
Totaal hoven	49.815	50.774	50.641	49.641	49.175	48.968
Centrale Raad van beroep (CRvB)	5.323	4.927	4.985	4.752	4.806	4.675
Totalen rechtbanken, hoven en CRvB	1.721.278	1.729.488	1.685.914	1.599.361	1.580.701	1.573.646

Kantonzaken (civiel en straf)

De prognose is dat het totaal aantal kantonzaken (zowel civiele zaken als strafzaken) in 2021 en 2022 fors hoger ligt dan de gefinancierde capaciteit in 2021 (14–15 procent). Bij straf kantonzaken is dit hogere percentage zaken te verklaren door het geplande wegwerken van ruim 15.000 zaken aan corona-achterstand per jaar in de periode 2021–2022. Bij civiele kantonzaken is het hogere aantal zaken ook deels te verklaren door het geplande wegwerken van corona-achterstanden (een kleine 30.000 zaken per jaar). Tevens spelen de verslechterde economische prognoses vergeleken met een jaar eerder een rol.

Na 2022 daalt naar verwachting het aantal kantonzaken. Vooral de daling in 2024 is fors. Er wordt namelijk voorzien dat de corona-achterstanden in 2021–2023 worden weggewerkt.

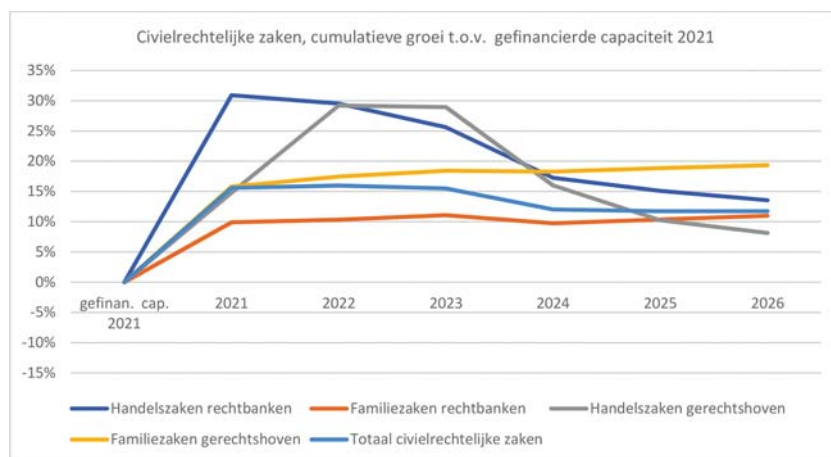

Civielrechtelijke zaken (handel en familie) rechtbanken en hoven

De prognose is dat het aantal handelszaken en familiezaken bij zowel de rechtbanken als hoven in 2021 en 2022 boven de gefinancierde capaciteit 2021 uitkomt. Dit komt deels omdat in de periode 2021–2023 corona-achterstanden moeten worden weggewerkt.

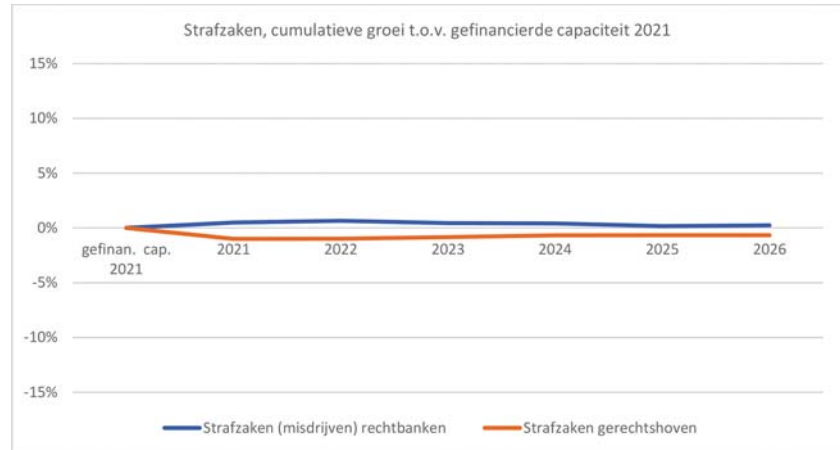
Bij handelszaken bij de rechtbanken en hoven komt het hogere aantal zaken ook door de slechtere economische prognoses dan een jaar eerder. Omdat stijgingen en dalingen van het aantal zaken bij de hoven altijd iets later komen dan bij de rechtbanken, zien we bij de hoven nog een forse groei van handelszaken in 2022 t.o.v. 2021. De forse daling in 2024 van handelszaken komt voornamelijk omdat vanaf 2024 de corona-achterstanden naar verwachting zijn weggewerkt.

Ook bij familiezaken vielen de huidige PMJ-prognoses iets hoger uit dan een jaar eerder.

Strafzaken rechtbanken en hoven

Het aantal geregistreerde misdrijven zal naar verwachting in de periode 2021–2026 verder licht afnemen met 2 procent en het aantal opgehelderde misdrijven met 1 procent. De PMJ-prognose van het aantal te behandelen strafzaken bij rechtbanken (geen kantonzaken), blijft tot 2026 stabiel. Ook de prognose van het aantal te behandelen strafzaken bij gerechtshoven (hoger beroep) blijft tot en met 2026 stabiel.

Bestuursrechtelijke en vreemdelingen zaken

Voor de meeste bestuursrechtelijke zaken ligt de prognose van het aantal zaken in 2021 en 2022 fors boven de gefinancierde capaciteit 2021. Alleen voor vreemdelingenzaken ligt het aantal zaken 2021 fors onder de gefinancierde capaciteit.

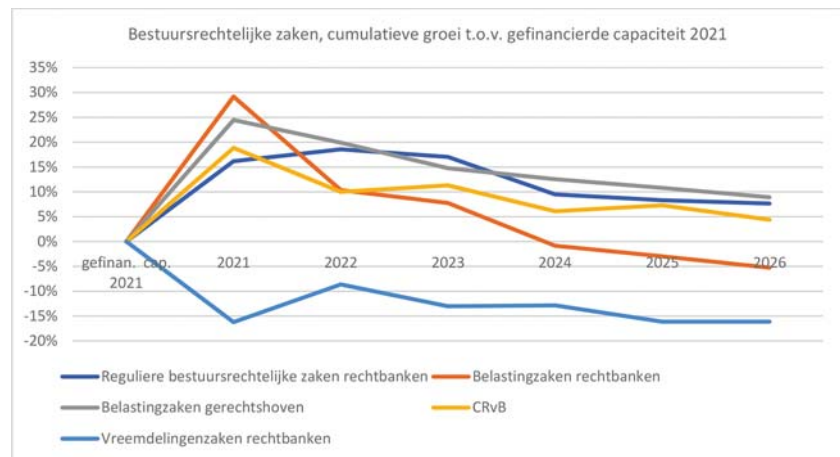
Voor reguliere bestuursrechtelijke zaken (dit zijn bestuursrechtelijke zaken met uitzondering van belasting- en vreemdelingenzaken), bij rechtbanken wordt de hogere prognose vergeleken met de gefinancierde capaciteit ten dele veroorzaakt door de corona-achterstanden die in 2021–2023 moeten worden weggewerkt. Verder komt de PMJ-prognose wat hoger uit dan vorig jaar. De verslechterde economische prognoses zorgen voor hogere prognoses van sommige bestuurszaken (met name zaken rond uitkeringen). De gefinancierde capaciteit ligt ook lager dan PMJ-prognoses van vorig jaar. Na 2021 is de verwachting dat het aantal reguliere bestuursrechtelijke zaken daalt.

De hogere prognose in 2021 en 2022 bij de Centrale Raad van Beroep (CRvB) dan de gefinancierde capaciteit komt voor een groot deel ook door het geplande wegwerken van corona-achterstanden in de periode 2021–2023. Verder komt dit door de hogere prognoses van reguliere bestuursrechtelijke zaken in eerste aanleg. De verwachting is dat het aantal zaken bij het CRvB na 2021 daalt.

Bij belastingzaken bij de rechtbanken is de hogere prognose vergeleken met de gefinancierde capaciteit in 2021 te verklaren door een cluster van 3.600 WOZ (Wet waardering onroerende zaken)-zaken die in 2021 nog moet uitstromen. Dit is ook de oorzaak van de daling van belastingzaken in 2022 t.o.v. 2021. Verder is de hogere prognose in 2021 en 2022 vergeleken met de gefinancierde capaciteit te verklaren door het geplande wegwerken van corona-achterstanden in de periode 2021–2023. Na 2021 is de prognose dat het aantal belastingzaken bij de rechtbanken daalt.

Ook het aantal af te handelen belastingzaken bij de gerechtshoven ligt in 2021 en 2022 boven de gefinancierde capaciteit 2021. De PMJ-prognoses kwamen hoger uit dan een jaar eerder. Dit heeft verschillende oorzaken. De hoge instroom in eerste aanleg en hoge appèlpercentage in 2019 speelt een rol. Na 2021 is de prognose dat het aantal belastingzaken bij de gerechtshoven daalt.

De ketenbrede MPP-prognose is dat het aantal vreemdelingenzaken in 2022 sterk toeneemt (9 procent) ten opzichte van 2021, waarna het aantal zaken in 2025 en 2026 iets gaat dalen tot ongeveer het niveau van 2021. Een hogere instroom gevolgd door afwijzingen kan leiden tot meer beroepen. De IND heeft aangegeven dat zij de huidige voorraden zal gaan afdoen in de periode 2021–2022. Dit heeft tot gevolg dat de instroom van beroepen de komende jaren toeneemt, maar nog niet substantieel in 2021. Dat was in vorige prognoses nog wel de verwachting. In de prognose is daarnaast rekening gehouden met toename van de asielinstroom na een periode waarin de reisbeperkingen tot gevolg hadden dat de instroom lager was. Met ingang van 2023 wordt rekening gehouden met extra zaken als gevolg van de Uitvoeringswet EU-verordeningen grenzen en veiligheid.

3.2 Budgettaire consequenties productiegerelateerde bijdrage

In tabel 4 worden per productgroep de verschillen tussen de benodigde middelen en de huidige productiegerelateerde bijdrage weergegeven. De productieaantallen liggen hieraan conform de huidige meerjarenprognose (zoals beschreven in paragraaf 3.2, tabel 3) ten grondslag. Voor de meeste productgroepen is dit verschil voor de komende jaren negatief. Dit betekent dat de huidige bijdrage lager is dan de benodigde middelen. Er zijn derhalve meer middelen nodig dan in de begroting 2021 beschikbaar zijn gesteld.

**Tabel 4 Productie conform meerjarenprognose
Mutatie PMJ/MPP-2022 in euro
x 1 euro**

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Rechtbank Handel	- 20.310.955	- 19.718.815	- 17.032.981	- 10.938.007	- 10.710.341	- 9.681.832
Rechtbank Familie	- 7.102.155	- 6.687.505	- 7.020.546	- 5.321.603	- 6.456.995	- 6.910.088
Rechtbank Bestuur	- 7.238.724	- 7.160.649	- 6.225.793	- 2.046.268	- 1.628.279	- 1.333.732
Rechtbank Straf	- 665.956	- 1.377.803	- 1.818.333	- 1.957.197	- 1.738.564	- 1.835.960
Rechtbank Kanton	- 15.107.498	- 16.008.210	- 14.148.326	- 7.721.916	- 9.686.016	- 9.002.823
Rechtbank Belasting	- 4.746.575	- 1.346.003	- 843.928	789.292	1.075.630	1.445.945
Totaal rechtbanken	- 55.171.864	- 52.298.986	- 47.089.908	- 27.195.698	- 29.144.566	- 27.318.490
Hof Handel	- 4.055.594	- 5.577.226	- 5.798.818	- 3.257.044	- 3.147.569	- 2.568.394
Hof Familie	- 2.241.566	- 2.296.910	- 2.398.969	- 2.237.247	- 2.466.897	- 2.535.850
Hof Straf	409.153	410.044	349.991	295.699	540.102	538.477
Hof Belasting	- 2.494.324	- 1.369.177	- 731.833	- 316.639	- 143.306	49.009
Totaal hoven	- 8.382.331	- 8.833.269	- 8.579.629	- 5.515.232	- 5.217.670	- 4.516.759
Centrale Raad van Beroep (CRvB)	- 2.307.834	- 2.048.486	- 2.111.981	- 1.371.326	- 1.536.671	- 1.180.609
Totalen rechtbanken, hoven en CRvB	- 65.862.029	- 63.180.741	- 57.781.518	- 34.082.256	- 35.898.907	- 33.015.857
Rechtbank VK	6.666.258	- 3.412.294	- 3.131.379	- 3.197.476	- 1.875.522	- 1.875.522
Reeks Grenzen en veiligheid (VK)			- 2.521.000	- 2.521.000	- 2.521.000	- 2.521.000

4 Bijdrage voor gerechtskosten

De gerechtskosten in civiele en bestuurlijke zaken zijn conform het Bfr 2005 voor rekening van de gerechten. Het gaat onder andere om kosten voor getuigen, tolken en vertalers en deskundigen. De bijdrage voor gerechtskosten in civiele en bestuursrechtelijke zaken voor 2021 en verder komt conform het Bfr 2005 tot stand door de verwachte productie in de sectoren civiel en bestuur (tabel 2) te vermenigvuldigen met de in 2020 gerealiseerde kostprijzen per sector (1,07 euro voor civiel en 14,94 euro voor bestuur per zaak).

**Tabel 5 Verwachte instroom civiel en bestuur
(absolute aantallen)**

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Rechtbank Handel	88.559	87.624	84.986	79.332	77.861	76.816
Rechtbank Familie	199.156	199.963	201.305	198.860	200.006	201.150
Rechtbank Bestuur	37.890	38.672	38.175	35.711	35.330	35.115
Rechtbank Kanton	973.423	978.230	943.405	884.742	871.028	863.096
Rechtbank VK	40.770	46.220	42.330	42.410	40.810	40.810
Rechtbank Belasting	31.132	26.599	25.976	23.902	23.386	22.838
Totaal rechtbanken	1.370.930	1.377.310	1.336.178	1.264.957	1.248.422	1.239.825
Hof Handel	8.452	9.513	9.495	8.541	8.118	7.962
Hof Familie	5.509	5.588	5.633	5.626	5.654	5.677
Hof Belasting	5.038	4.854	4.645	4.556	4.485	4.408
Totaal hoven	18.999	19.955	19.773	18.723	18.256	18.047
Centrale Raad van Beroep (CRvB)	5.323	4.927	4.985	4.752	4.806	4.675
Totalen rechtbanken, hoven en CRvB	1.395.252	1.402.191	1.360.936	1.288.432	1.271.483	1.262.547

**Tabel 6 Mutatie bijdrage gerechtskosten conform systematiek Bfr 2005
x € 1.000**

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Gerechtskosten	3.158	3.181	3.065	2.922	2.869	2.846
– waarvan civiel	1.363	1.369	1.331	1.258	1.243	1.234
– waarvan bestuur	1.795	1.812	1.735	1.663	1.626	1.611
JenV-begroting 2021	4.440	4.404	4.261	4.169	4.161	4.149
Verschil t.o.v. begroting JenV 2021	1.282	1.223	1.196	1.247	1.292	1.303

5 Bijdrage vaste kosten

Met ingang van de nieuwe bekostigingsafspraken uit 2020 is ongeveer 60 procent van de bijdrage voor de productiegerelateerde kosten (p*q). De overige 40 procent wordt lumpsum gefinancierd en is onder andere bedoeld voor lokale en landelijke ondersteunende processen, huisvesting, ICT, opleidingen, etc.

Voor de jaren 2021 en verder gaat het in totaal om 438 miljoen euro, waarvan 188 miljoen voor kosten die gerechten maken voor ondersteunende processen en huisvestingsgerelateerde kosten van gerechten.

6 Bijdrage voor overige kosten

De bijdrage voor overige kosten heeft betrekking op de megazaken in het strafrecht, het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) en de bij wet aan gerechten opgedragen bijzondere kamers.

6.1 Megazaken

Megazaken in het strafrecht hebben betrekking op grote zaken die zoveel tijd en capaciteit kosten dat toepassing van de normale kostprijzen voor strafzaken niet passend is. Bij de rechtbanken wordt in 2021 uitgegaan van een stijging in uren met 5 procent naar ongeveer 4.570 megazittingsuren. Bij de gerechtshoven wordt uitgegaan van ongeveer 1.930 megazit-

tingsuren. Voor de gerechtshoven is daarbij op basis van onderzoek van de Raad en de gerechtshoven in 2020 vastgesteld dat het huidige tarief niet kostendekkend is vanwege de toenemende complexiteit die deze zaken in hoger beroep bij het gerechtshof als hoogste feitelijke instantie kennen. De Hoge Raad stelt hoge eisen aan procedurele kwesties, zoals het aanwezigheidsrecht van de verdachte en de beoordeling van verzoeken tot het horen van getuigen die veelal over de wereld zijn uitgewaaid en waarvoor weer rechtshulpverzoeken nodig zijn. Deze en andere complicerende factoren zorgen ervoor dat de behandeling van megastrafzaken bij de hoven ongeveer 52 procent duurder uitvalt. In onderstaande tabel is deze kostenverhoging verwerkt. Bij de rechtbanken wordt gestart met een soortgelijk onderzoek.

De rechtbank Den Haag en het gerechtshof in Den Haag zijn exclusief bevoegd om zaken die voortkomen uit de Wet internationale misdrijven (WIM) te behandelen. Deze zaken vragen om andere kennis en een andere voorbereiding dan «normale» megazaken. Zo moet voor deze zaken inzicht worden verkregen in verdragsrecht, recht van internationale organisaties en tribunalen ter zake van diverse leerstukken en internationale verdragen.

Vanaf 2021 wordt een extra bedrag opgenomen voor hogere kosten als gevolg van de werkzaamheden van het Europees Openbaar Ministerie (EOM). Het EOM zal bevoegd zijn inzake de vervolging van bepaalde strafbare feiten die de financiële belangen van de Europese Unie schaden. EOM-zaken worden volgens de lokale procedureregels in de lidstaten vervolgd en berecht.

**Tabel 7 Budgettaire gevolgen raming megazaken
x € 1.000**

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Megazaken rechtbanken	10.938	10.938	10.938	10.938	10.938	10.938
Megazaken hoven	6.649	6.649	6.649	6.649	6.649	6.649
WIM-zaken hof Den Haag	1.025	1.025	1.025	1.025	1.025	1.025
WIM-zaken rb Den Haag	1.654	1.654	1.654	1.654	1.654	1.654
EOM	500	500	500	500	500	500
Totaal begrotingsvoorstel 2022	20.766	20.766	20.766	20.766	20.766	20.766
JenV-begroting 2021	19.405	18.877	18.877	18.877	18.877	18.877
Verschil t.o.v. JenV-begroting 2021	1.361	1.889	1.889	1.889	1.889	1.889

6.2 College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb)

Het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) oordeelt over geschillen op het terrein van het sociaaleconomisch bestuursrecht. Dat betekent dat er vaak kwesties van Europees recht spelen. Daarnaast is het CBb de hoger beroepsinstantie voor uitspraken op het gebied van een aantal specifieke wetten, zoals de Mededingingswet en de Telecommunicatiewet.

De kosten van het CBb zijn in 2021 ongeveer gelijk aan wat daarvoor in de begroting van het Ministerie van JenV 2021 is opgenomen, verhoogd met de compensatie voor loon- en prijsbijstellingen.

Sinds eind 2016 wordt het CBb geconfronteerd met een fors hogere instroom van landbouw, natuur en voedselkwaliteitszaken. Het CBb heeft

extra capaciteit (raadsheren, juristen en ondersteuning) aangetrokken om deze extra instroom de komende jaren naast de reguliere instroom te kunnen verwerken.

Het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) heeft vanaf 2019 voor 5 jaar een tijdelijke extra bijdrage aan het Ministerie van JenV beschikbaar gesteld voor een groot aantal landbouwzaken bij het CBb.

Vanaf 2022 worden naar verwachting diverse wetten van kracht of gewijzigd (Wet Dierenmishandeling, Visserijwet, Wet Nationaal Groeifonds en de Wet oneerlijke handelspraktijken landbouw- en voedselvoorzieningsketen). Deze wetten zullen leiden tot een toename van de werklast bij het CBb. De verwachte budgettaire gevolgen zijn verwerkt in tabel 8.

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van de raming CBb
x € 1.000

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Begrotingsvoorstel 2022	10.208	10.660	11.395	9.536	9.669	9.792
JenV-begroting 2021	10.080	10.080	10.494	8.381	8.381	7.967
Verschil t.o.v. JenV-begroting 2021	- 128	- 580	- 901	- 1.155	- 1.288	- 1.825

6.3 Bijzondere kamers

Bij de bijzondere kamers gaat het om specifieke kamers van gerechten die, met uitsluiting van andere gerechten, bij wet bevoegd zijn verklaard om bepaalde zaken te behandelen.

Het gaat om de douanekamer (gerechtshof Amsterdam, rechtbank Noord-Holland), de Ondernemingskamer (gerechtshof Amsterdam), de kamer voor het kwekersrecht (gerechtshof Den Haag), de octrooikamer (gerechtshof Den Haag, rechtbank Den Haag), de merkenwetkamer (gerechtshof Den Haag), zaken in verband met de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Mulderzaken bij gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, rechtbank Noord-Nederland), adviezen ingevolge de Wet overdracht tenuitvoerlegging (WOTS, gerechtshof Arnhem-Leeuwarden), de Centrale Grondkamer (gerechtshof Arnhem-Leeuwarden), de kamer voor bijzondere competentiezaken bestuurszaken (OPTA/NMA, rechtbank Rotterdam), de maritieme kamer (rechtbank Rotterdam), de liaisonrechter (rechtbank Den Haag) en de raden penitentiaire kamer (gerechtshof Arnhem-Leeuwarden). Vanuit de bijdrage voor de bijzondere kamers worden ook het Adviescollege Levenslanggestraften (gerechtshof Arnhem-Leeuwarden) en Octrooizaken Benelux (gerechtshof Den Haag) gedekt.

In de structurele financiering van het Adviescollege Levenslanggestraften is nog niet voorzien.

Netherlands Commercial Court

Het Nederlandse bedrijfsleven wordt steeds vaker geconfronteerd met de keuze om geschillen in internationale contracten voor te leggen aan speciale handeslgerechten (vooral het Commercial Court in Londen) of aan arbitrage in andere landen. Om aantrekkelijk te blijven als jurisdictie voor internationale handelsgeschillen, moet Nederland investeren in het versterken van de juridische infrastructuur door een geschikte voorziening voor dit soort geschillen aan te bieden. De wetgeving voor de invoering van een in ingewikkelde handelszaken gespecialiseerd gerecht, de Netherlands Commercial Court (NCC) en de Netherlands Commercial

Court of Appeal (NCCA), trad in 2019 in werking. De Rechtspraak ontvangt jaarlijks een bijdrage van het Ministerie van JenV voor de NCC(A), door middel van een vordering op het ministerie. De lumpsumbijdrage aan de Rechtspraak voor de kosten van de NCC(A) is, anders dan de reguliere Lamicie-bekostiging, niet gebaseerd op het aantal afgedane zaken. De hoogte van deze bijdrage wordt vastgesteld op basis van de verwachte kosten, die mede zijn gebaseerd op het aantal geraamde zaken.

Tabel 9 Budgettaire gevolgen van de raming bijzondere kamers
x € 1.000

	2021	202	2023	2024	2025	2026
Bijzondere kamers Rechtspraak	13.057	13.057	13.057	13.057	13.057	13.057
JenV-begroting 2021	13.057	12.751	12.751	12.751	12.751	12.751
Verschil t.o.v. JenV-begroting 2021	0	- 307	- 307	- 307	- 307	- 307
Netherlands Commercial court	900	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000

6.4 Bijdrage voor niet-Besluit financiering rechtspraak 2005 (Bfr 2005) taken

Tabel 10 Niet-Besluit financiering rechtspraak 2005 (Bfr 2005) taken
x € 1.000

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Tuchtrecht	3.387	3.387	3.387	3.387	3.387	3.387
Commissies van toezicht voor het gevangeniswezen	6.351	6.351	6.351	6.351	6.351	6.351
Overige	1.697	1.697	1.697	1.697	1.697	1.697
Totaal begrotingsvoorstel 2022	11.435	11.435	11.435	11.435	11.435	11.435
JenV-begroting 2021	11.091	11.091	11.091	11.091	11.091	11.091
Verschil t.o.v. JenV-begroting 2021	- 344	- 344	- 344	- 344	- 344	- 344

Tuchtrecht

Bij tuchtrecht gaat het om de kosten die gerechten maken voor tuchtcolleges. Tuchtcolleges in eerste aanleg, zoals de raden van discipline (advocatuur), de kamers voor het notariaat en de Kamer voor gerechtsdeurwaarders, zijn zelfstandige colleges die veelal voor bemensing, huisvesting of plaats van zaakbehandeling grotendeels van een gerecht afhankelijk zijn. De bepalingen over bekostiging van de Wet op de rechterlijke organisatie en het Bfr 2005 zijn op deze colleges niet van toepassing. Met de gerechten die het aangaat worden, buiten de Raad om, afspraken gemaakt. De bedragen worden overeengekomen tussen de desbetreffende gerechten en de tuchtcolleges die vallen onder de beleidsverantwoordelijkheid van het Ministerie van JenV.

Secretariaten van de Commissies van Toezicht voor het gevangeniswezen

De gerechten verrichten ten behoeve van de Commissies van Toezicht (CvT) voor het gevangeniswezen secretariaatswerkzaamheden in het kader van de behandeling van klachten van gedetineerden. Dit werk wordt volledig door de opdrachtgever (Ministerie van JenV) gefinancierd. De kosten van de secretariaten van de Commissies van Toezicht worden geraamd op basis van het aantal klachten, grieven en de gerealiseerde kosten. De totaal geraamde kosten komen uit op 6,2 miljoen euro. Dit

bedrag is inclusief de structurele overheveling van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) inzake het kenniscentrum CvT's aan de rechtbank Midden-Nederland (140.000 euro). Door stijging van het aantal klachten en grieven stijgen ook de kosten voor de secretariaten van de Commissies van Toezicht. De claim in tabel 10 betreft hier dan ook de gestegen kosten voor de secretariaten van de Commissies van Toezicht.

Overig

Binnen de Rechtspraak zijn er enkele instituties die een geormerkte bijdrage ontvangen. Hierbij gaat het om opleidingen voor de Nederlandse Antillen (SRR), het kenniscentrum IARMJ (rechtbank Noord-Holland), het Centraal Intakebureau Vreemdelingenzaken (rechtbank Den Haag) en het landelijk kwaliteitsbureau CBM (Curatoren, Beschermingsbewindvoerders en Mentoren) bij de rechtbank Oost-Brabant.

7 Aanvraag leenfaciliteit

Voor investeringen maakt de Rechtspraak gebruik van de leenfaciliteit bij het Ministerie van Financiën. De huidige verwachting is dat vanaf 2022 gemiddeld een jaarlijks leenplafond van 24 miljoen euro nodig is. Op grond van de meerjarige investeringsplannen uit de jaarplannen 2021 van de gerechten, het Bureau Raad en de landelijke diensten IV-organisatie, SSR en het Landelijk Dienstencentrum voor de Rechtspraak (LDCR) ontstaat het volgende beroep op de leenfaciliteit:

**Tabel 11 Aanvraag leenfaciliteit
x € 1.000**

2021	2022	2023	2024	2025	2026
31.440	24.000	24.000	24.000	24.000	24.000

Sinds de reset in 2018 van de digitalisering van civiel- en bestuursrecht (waardoor de IT-investeringen incidenteel lager uitvielen), wordt vanaf medio 2020 weer geïnvesteerd in het realiseren van digitale toegankelijkheid met de uitvoering van het project Digitale Toegang Civiel en Bestuur (project DT CB). Ook voor het verhogen van het niveau van informatiebeveiliging binnen de Rechtspraak zijn de investeringen in het netwerk en opslag weer op een reëel niveau gebracht. Daarnaast wordt, net als in 2020, als gevolg van de coronacrisis volop geïnvesteerd in de IT-basisvoorzieningen voor de gerechten (digitale werkplek/laptops, telehoren/videoconferentie, digitale zittingszalen).

8 Ontwikkeling eigen vermogen

In 2020 was het resultaat van de Rechtspraak ongeveer 12 miljoen euro negatief. Dit bedrag is ten laste gebracht van het eigen vermogen. Op grond van het Bfr 2005 (art. 18, lid 3) is aanvulling tot nulstand door de Minister van JenV nodig. Aanvulling zal in 2021 plaatsvinden.

De verwachting is dat de kosten van de Rechtspraak in 2021 als gevolg van de genomen coronamaatregelen 11 miljoen euro hoger zullen zijn dan de nu geraamde bijdrage. Daarnaast hebben de genomen maatregelen gevolgen voor het afdoen van zaken. Over de lagere opbrengst als gevolg van minderwerk zijn voor 2021 inmiddels afspraken ten aanzien van de hardheidsclausule gemaakt tussen de Raad en de Minister voor Rechtsbescherming.

**Tabel 12 Opbouw eigen vermogen Rechtspraak
x € 1.000**

	2020	2021	2022
Eigen vermogen per 1-1	0	0	0
Prognose resultaat (prognose) gevolgen minderwerk coronamaatregelen	- 24.352	- 11.000 - 50.000	
Eigen vermogen per 31-12	- 24.352	- 61.000	0
Aanvullende bijdrage corona Toepassen hardheidsclausule minderwerk	12.514	50.000	
Aanzuivering eigen vermogen (vordering)	- 11.838	- 11.000	0

9 Doorlooptijden

De Rechtspraak heeft in 2020 nieuwe (maximum)normen voor doorlooptijden ontwikkeld. De methodiek van normpercentages (X procent van de zaken binnen X dagen) is verlaten. Er wordt nu voor het overgrote deel gewerkt met een maximumnorm voor het aantal dagen per zaakstroom. De nieuwe methodiek maakt interne sturing eenvoudiger en maakt duidelijker wat rechtszoekenden kunnen verwachten.

De geformuleerde normen zijn vanwege het perspectief van de rechtszoekenden normen voor de totale doorlooptijd. Binnen deze totaalnormen is sprake van genormeerde deeltrajecten. Een deel van deze deeltrajecten bevindt zich buiten de invloedssfeer van de Rechtspraak; de doorlooptijd daarvan wordt bepaald door anderen (procespartijen). In onderstaande tabel worden uit het oogpunt van leesbaarheid alleen de normen op totaal niveau weergegeven, dus inclusief de doorlooptijd van die andere partijen. Ten opzichte van de tabel van begroting 2021 is een aantal wijzigingen doorgevoerd. Mogelijk vinden in de loop van 2021 nog andere wijzigingen plaats.

Bij de start van het programma Tijdige rechtspraak was het streven om de geformuleerde normen uiterlijk in 2023 te realiseren. Dit is alleen mogelijk als Rechtspraak en alle andere betrokken partijen de normen voor «hun eigen» deeltrajecten realiseren. Op dit moment is het nog niet mogelijk om streefwaarden specifiek voor 2022 te formuleren. De feitelijke situatie in 2021 wordt namelijk nog in kaart gebracht. De informatiesystemen moeten hiervoor worden aangepast. Dit is een complexe opgave. De verwachting is dat in de tweede helft van 2021 van een aantal rechtsgebieden een betrouwbaar beeld van de feitelijke situatie kan worden geschetst. In het *Jaarverslag van de Rechtspraak 2021* kan hierover worden gerapporteerd.

Verder zijn op dit moment voor de belangrijkste, maar nog niet voor alle soorten, zaken normen geformuleerd. In 2022 zal worden gezien of voor de ontbrekende zaken standaarden kunnen worden opgesteld.

	Standaard
Bestuur	
Bestuur algemeen (1e aanleg) EK	140 dagen
Bestuur algemeen (1e aanleg) MK	154 dagen
Belasting (1e aanleg)	90% in 294 dagen
CRvB (hoger beroep)	252 dagen
CBb (1e en enige aanleg en hoger beroep)	90% in 273 dagen
Belasting (hoger beroep)	365 dagen
VK Regulier	140 dagen
VA-lang	140 dagen
VA kort, AA en Dublin	28 dagen
Bewaring vervolg bewaringberoep zonder zitting	14 dagen
Bewaring eerste beroep bewaring of vervolgerberoep bewaring met zitting	21 dagen
Voorlopige voorzieningen (Bestuur algemeen en belasting)	28 dagen
kennelijke uitspraken en verzet (1e aanleg)	154 dagen
Kennelijke uitspraken en verzet (hoger beroep)	168 dagen
Familie- en jeugdrecht	
Reguliere verzoekschriftprocedures (rechtbanken)	210 dagen
Reguliere verzoekschriftprocedures (hoger beroep)	224 dagen
Jeugdbeschermingszaken: verzoeken 1e OTS	35 dagen
Jeugdbeschermingszaken: overige verzoeken OTS en machtiging uithuisplaatsing (met zitting)	42 dagen
Jeugdbeschermingszaken: overige verzoeken OTS en machtiging uithuisplaatsing (zonder zitting)	28 dagen
Jeugdbeschermingszaken (hoger beroep)	91 dagen
Geschillen ouderlijk gezag	70 dagen
Voorlopige voorzieningen	35 dagen
Handel/kanton	
Verzoekschriften (rechtbank kanton)	112 dagen
Verzoekschriften (rechtbank handel)	126 dagen
Verzoekschriften (hoger beroep)	161 dagen
Kort geding (1e aanleg)	35 dagen
Spoedappel (hoger beroep)	56 dagen
Dagvaarding zonder verweer (kanton 1e aanleg)	14 dagen
Dagvaarding zonder verweer (handel 1e aanleg)	42 dagen
Dagvaarding met verweer (kanton 1e aanleg)	140 dagen
Dagvaarding met verweer (handel 1e aanleg) EK	252 dagen
Dagvaarding met verweer (handel 1e aanleg) MK	280 dagen
Dagvaardingen en kort geding (hoger beroep) zonder zitting	238 dagen
Dagvaardingen en kort geding (hoger beroep) 1 zitting	329 dagen
Dagvaardingen en kort geding (hoger beroep) 2 zittingen	420 dagen
Strafrecht	
EK jeugd (rechtbanken)	42 dagen
MK jeugd (rechtbanken)	84 dagen
EK niet jeugd (rechtbanken)	105 dagen
MK niet jeugd (rechtbanken)	153 dagen
EK (hoger beroep)	133 dagen

	Standaard
MK (hoger beroep)	183 dagen
Uitwerken appellen en cassaties (rechtbanken) jeugdza- ken	28 dagen
Uitwerken appellen en cassaties (rechtbanken) niet jeugd	42 dagen
Uitwerken appellen en cassaties (hoger beroep) jeugdza- ken	28 dagen
Uitwerken appellen en cassaties (hoger beroep) niet jeugd	42 dagen
Bijzondere raadkamer rekest 1e aanleg spoed	28 dagen
Bijzondere raadkamer rekest 1e aanleg regulier	107 dagen
Bijzondere raadkamer rekest 2e aanleg spoed	28 dagen
Bijzondere raadkamer rekest 2e aanleg regulier	107 dagen
Toezicht	Standaard
Verzoekschriften CBM	42 dagen
verzoekschriften faillissementen, eigen aangifte natuur- lijke personen	4 maanden
verzoekschriften faillissementen, eigen aangifte rechtsper- sonen	63 dagen
Verzoekschriften WSNP	91 dagen
CBM – boedelbeschrijving, zonder zitting	140 dagen
CBM – boedelbeschrijving, met zitting	182 dagen
CBM – periodieke rekening en verantwoording, zonder zitting	588 dagen
CBM – periodieke rekening en verantwoording, met zitting	609 dagen
CBM – eindrekening en -verantwoording, zonder zitting, opheffing/ontslag uitvoerder	105 dagen
CBM – eindrekening en -verantwoording, met zitting, opheffing/ontslag uitvoerder	126 dagen
CBM – eindrekening en -verantwoording, zonder zitting, overlijden	168 dagen
CBM – eindrekening en -verantwoording, met zitting, overlijden	189 dagen
CBM – machtigingsverzoek	14 dagen
Faillissementen – duur toezicht	nog verder uitwerken

Naast de hierboven benoemde procedures kunnen verschillende incidenten of (deel)procedures de reguliere procedure aanzienlijk verlengen. Deze zijn apart benoemd, maar worden voor de overzichtelijkheid buiten deze tabel gehouden.

